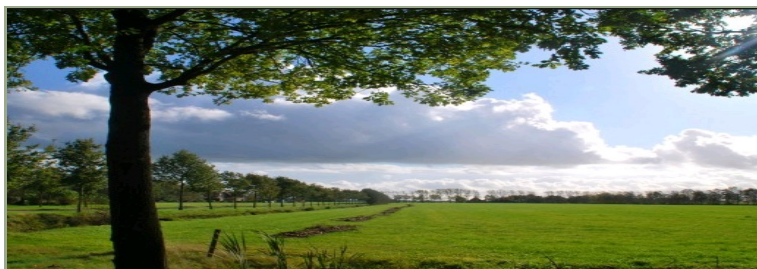

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Natuurbescherming in m.e.r.

Natuur komt bijna altijd in milieueffectrapportage (m.e.r.) aan de orde. Het milieueffectrapport (MER) laat zien welke effecten een plan of project kan hebben op natuur. Sommige plant- en diersoorten en natuurgebieden genieten bijzondere bescherming. Deze factsheet beschrijft:

- De typen natuurbescherming
 - Natura 2000-gebieden
 - Beschermde natuurmonumenten
 - Natuur Netwerk Nederland
 - Rode lijst-soorten
- De aandacht daarvoor in m.e.r.

Het milieueffectrapport geeft een beeld van de dieren, planten en hun leefomgeving in het plangebied en beschrijft alleen de 'aanzienlijke' effecten, zoals vernietiging van habitats of verstoring door aanwezigheid van mensen. Bestaande natuurgegevens en gebiedskenmerken zijn vaak onvoldoende actueel waardoor aanvullend onderzoek nodig is.

Type natuurbescherming

Sommige natuur is bij wet beschermd. Hiervoor is in het milieueffectrapport extra aandacht nodig. Ze hebben niet voor niets een beschermde status. Zowel voor gebieden als voor soorten bestaan verschillende beschermingsregimes.

Gebiedsbescherming:

- Natura 2000-gebieden
- Natuur Netwerk Nederland (voorheen EHS)
- Beschermde natuurmonumenten

Gebiedsbescherming geldt alleen in en rondom de aangewezen gebieden.

Soortenbescherming:

- Flora- en faunawet
- (Rode lijsten)

Soortenbescherming geldt overal, dus ook in stedelijke gebieden.

Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is een Europees netwerk van natuurgebieden, bedoeld om geïsoleerd liggende gebieden met elkaar te verbinden zodat planten en dieren kunnen migreren. De Natura 2000-gebieden zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen en voor de meest bedreigde soorten en habitattypen is bepaald welke gebieden minimaal noodzakelijk zijn voor hun voortbestaan. Per soort of habitat zijn behoud- of verbeterdoelen vastgesteld: de instandhoudingsdoelstellingen.

Welke informatie moet er in het MER?

Uit het milieueffectrapport moet blijken of een plan of project significante negatieve gevolgen heeft voor Natura 2000-gebieden. Hiervan is sprake als de instandhoudingsdoelstellingen niet worden gehaald.

Passende beoordeling

Als niet kan worden uitgesloten dat een plan of project significante gevolgen heeft, dan moet een passende beoordeling worden gemaakt. Daarin wordt dieper ingegaan op de gevolgen voor Natura 2000-gebieden.

Als er een passende beoordeling is opgesteld bij een plan, dan moet deze ook worden opgenomen in het plan-MER. Bij een project-MER mag dat.

Als uit de passende beoordeling blijkt dat aantasting van natuurlijke kenmerken niet is uit te sluiten, dan volgt de ADC-toets.

ADC-toets

- Zijn er Alternatieve oplossingen met minder gevolgen voor het gebied?
- Zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het moet doorgaan?
- Als er geen alternatieven zijn, maar wel dwingende redenen van groot openbaar belang, dan moet er Compensatie plaatsvinden.

De ADC-toets hoeft niet in de passende beoordeling of milieueffectrapport te worden opgenomen.

Beschermde natuurmonumenten

Natuurmonumenten hebben een beschermde status omdat er bijzondere ecosystemen of terrein gebonden zaken voorkomen zoals zeldzame geologische profielen of landschappelijke structuren. Er is een vergunning nodig voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor het natuurmonument of de aanwezige dieren of planten. In het milieueffectrapport moet duidelijk worden of het project schade geeft.

Natuur Netwerk Nederland

Het Natuur Netwerk Nederland is een landelijk netwerk van natuurgebieden. Er geldt een 'nee, tenzij'-regime: ingrepen die leiden tot significante effecten op de 'wezenlijke kenmerken en waarden' van het natuurgebied zijn niet toegestaan, tenzij er geen reële alternatieven mogelijk zijn en sprake is van redenen van groot openbaar belang. Dit regime is verder uitgewerkt per provincie.

Het milieueffectrapport beschrijft of de 'wezenlijke kenmerken en waarden' van het netwerk worden aangetast en of het plan past binnen het (provinciale) toetsingskader.

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet beschermt specifieke dier- en plantensoorten. Dit gebeurt met verbodsbepalingen. Het is verboden de beschermde soorten te doden, te verstoren of te verontrusten. De minister van Economische Zaken kan eventueel ontheffing verlenen. Belangrijk criterium bij het verlenen van de ontheffing is hoe goed het gaat met de betreffende soort in Nederland.

Het milieueffectrapport beschrijft of er een verbodsbepaling uit de Flora- en faunawet wordt overtreden en of de mogelijkheid bestaat om de gevolgen te voorkomen.

Rode lijst-soorten

De Rode lijst bevat namen van bedreigde soorten en is vastgesteld door het ministerie van Economische Zaken. Een soort die op een Rode lijst staat, is niet automatisch beschermd onder de Flora- en faunawet. Als een soort op een Rode lijst voorkomt, is dit wel een aanduiding dat het niet goed gaat met deze soort.

Als in het plangebied soorten voorkomen die op de Rode lijst staan, dan moet het milieueffectrapport de effecten op die soorten beschrijven.

Benut onze kennis

Heeft u een vraag over natuurbescherming in m.e.r.? Bel de helpdesk van de Commissie: 030-2347666 of mail naar kennisplatform@eia.nl.